

Zlatý list

Přírodovědná soutěž
Českého svazu ochránců přírody

1. dobrovolný úkol

pro 52. ročník ve školním roce 2023/24

Téma: Zkoumáme žížaly

doporučené období: září – říjen

Žížaly jsou jedním z nejdůležitějších půdních organismů. Bez nich by došlo k úplnému rozvrácení celého půdního ekosystému. I proto jsou zařazeny mezi tzv. klíčové druhy. Nejen že půdu provzdušňují, ale podílí se i na rozkládání odumřelých organismů. Pojďme se spolu podívat na tyto kroužkovce zblízka.

Bude se vám hodit: rýč nebo zahradnická lopatka, láhev s vodou, 2 čisté kelímky od jogurtu, listy papíru, pravítko, zápisník, psací potřeby, lupa, velkou sklenici od okurek (min. 3 l), listí a trávu, hlína, černý papír, rozprašovač, fotoaparát nebo mobilní telefon s fotoaparátem

Povinná část:

1. Vydejte se ven na dvě různé lokality louku, pole, zahradu, břeh rybníka, k lesu, ... kamkoliv, kde můžete v půdě najít žížaly. Pomocí rýče nebo zahradnické lopatky vykopete 1 – 2 žížaly. Než sáhnete na žížalu, navlhčete si ruce vodou. Opatrně je uložte do čistého kelímku od jogurtu nebo jiné vhodné nádoby. Nádobu označíte štítkem s informacemi o lokalitě, datu nálezu, aktuálním čase, počasí a odnesete ji do klubovny nebo do třídy. Nezapomeňte se během celého zkoumání průběžně fotit.

2. V klubovně každou žížalu opatrně položte na čistý list papíru. Každou šetrně změřte a pozorně si ji prohlédněte (třeba i lupou). Jsou všechny stejné? Liší se nějak? Svá pozorování sepište do přehledné tabulky.

3. Ztište se, nakloňte se blíže k papíru s žížalou a pozorně poslouchejte. Co slyšíte? Čím je to způsobeno? Velmi jemně, abyste žížale neublížili, ji pohladte mokřím prstem od jednoho konce k druhému a pak opačně. Vnímáte nějaký rozdíl? Nezapomeňte vše zaznamenat.

4. Do velké sklenice od okurek nasypete hlínu. Na ní položte listí ze stromů, trávu apod. Na vrch položte žížaly. Sklenici zavřete a pozorně si ji prohlédněte a nakreslete nebo vyfotíte. Celou sklenici pak obalte černým papírem. Uložte ji na temné chladné místo a 1x denně nebo podle potřeby sklenici otevřete a oroste povrch jejího obsahu a případně doplňte trávu a listí. Po týdnu sundejte černý papír. Vidíte nějakou změnu oproti stavu na začátku? Vše si pečlivě poznamenejte. Je-li potřeba přidejte listí a trávu a sklenici opět zavřete, obalte černým papírem a odložte do chladu a temna. V četnosti rosení a přikrmování postupujte stejně jako v prvním týdnu zkoumání. Po dalším týdnu (tedy 14 dní od začátku), sklenici opět vybalte z černého papíru. I nyní si prohlédněte, co se změnilo a vše pečlivě zaznamenejte a nakreslete nebo nafotíte. Po skončení pozorování žížaly opět šetrně vraťte do přírody.

Tipy na další rozšíření úkolu:

- Kolik žížalích bobků jste napočítali při prvním kontrolním dni a kolik při druhém?
- Při vypouštění žížal zpět do přírody, uspořádejte žížalí závody v zavrtávání.

Postupně jsou zveřejňovány 4 dobrovolné úkoly. [Podrobný popis dokumentace úkolů, jejich hodnocení, smysl ad.](#)

Kolektiv s nejlépe hodnocenou prezentací získá divokou kartu, která ho katapultuje rovnou do národního kola.

Mohlo by Vám pomoci:

<https://www.priroda.cz/clanky.php?detail=418> – o žížalách

<https://www.prirodavysocin.cz/cs/19/zizaly> – žížaly na Vysočině

Generální partner Zlatého listu

Partneři Zlatého listu

**Blíž
přírodě**
www.blizpriode.cz

Blíž přírodě

Rozvíjíme společensky
odpovědnou politiku
ochrany přírody s ohledem
na současné
a budoucí generace.

- Jsme jedním z největších firemních dárců v oblasti ochrany přírody v České republice.
- Podílíme se na zpřístupnění přírodně cenných lokalit po celé České republice.
- Pomáháme budovat naučné stezky, vyhlídky, pozorovatelný, posezení nebo interaktivní a hrací prvky v přírodě.
- Přispíváme k obnově původních ekosystémů a ochraně ohrožených rostlin a živočichů.
- Podporujeme environmentální výchovu a informovanost o ochraně přírody.
- Jsme generálním partnerem Českého svazu ochránců přírody a pomáháme projektům, pro které motto Blíž přírodě je významnou součástí trvale udržitelného rozvoje.

Pojďte s námi do přírody!

www.blizpriode.cz